

Fullt liv i en välmående kommun

Den kommande social- och hälsovårdsreformen från början av 2019 kommer att ändra strukturer och verksamhetssätt betydligt. Reformen överför arrangörsansvaret för sote-tjänsterna till landskapen, bort från kommunerna. Kommunerna har en grundmurad kännedom om kommuninvånarnas vardag och möjlighet att utveckla och garantera sote-tjänster ännu i årtal. Kommunerna kan till exempel överskrida de riksomfattande minimibestämmelserna, om den åldrande kommuninvånarens behov det förutsätter.

Det måste finnas kommunala beslutsfattare som känner till och förstår de åldrande kommuninvånarnas behov. De måste garantera att kunskapen överförs till landskapen i den kommande stora reformen.

1. I en välmående kommun är det viktigt att förutse boendet för såväl individer som samhället

Över en miljon av vår befolkning är över 65 år. Prognoserna visar att de år 2030 uppgår till nästan 1,5 miljon. Det är alltså oerhört viktigt att stöda och utveckla boendet för seniorerna i varenda kommun i vårt land.

Det är viktig för både samhället och individen att senioren så länge som möjligt kan bo i sitt eget hem och skaffa den hjälp han eller hon behöver på egen hand. Det här lyckas långtifrån alltid i den bostad man bott i fram till pensionsåldern. **Vi behöver mer hinderfria och kvalitativa hem och boendeformer, dit det de facto är möjligt att föra tjänster, när invånaren i något skede behöver dem.**

Alltför ofta uppstår det tyvärr situationer, där en åldring i mycket dåligt skick hålls i hemmet mot sin vilja. Det kan inte vara rätt att en nästan helt invalidiserad åldring i praktiken är fånge i sitt eget hem och sin egen säng. En mycket dålig kondition leder ofta också till rädsla för hur man ska klara sig.

Åldringen ska också ha rätt att välja och få en trygg boendeform som ger tillräckliga vård- och stödtjänster, till ett skäligt pris. De som behöver det ska garanteras institutionsvård. Vård-, omsorgs- och boendetjänsterna ska vara tillräckliga och de ska vara också ekonomiskt tillgängliga för dem som behöver dem.

Valvira undersökte 2016 dåligt bemötande av åldringar i boendeenheter för dygnetruntvård inom socialvården. Svaren visar att lejonparten av de anställda hade märkt någon form av dåligt bemötande. Materialet visar att rätten till gott bemötande inte förverkligas för invånarna i alla enheter. **En välmående kommun har nolltolerans mot allt dåligt bemötande.**

2. En välmående kommun beaktar också dem som digitaliseringen inte når

Regeringen har beslutat att helt överföra de offentliga tjänsterna till internet. Det finns 63 kommuner i vårt land, där över hälften av dem som fyllt 75 bor i avlägsna byar, långt från stödtjänster (Yle 19.12.2016). Statistikcentralens undersökning av hur befolkningen använder datateknik 2015 visar att 65 procent (= cirka 320 000 personer) av 74-89-åringarna aldrig har använt internet. Undersökningen ger vid handen att 25 procent av 65-74-åringarna aldrig har använt internet (= cirka 161 000 personer).

Regeringsprogrammets centrala mål om att främja digitaliseringen får inte leda till att våra medborgare diskrimineras. Alla, som inte har förutsättningar eller möjligheter att utnyttja webbtjänster, ska garanteras service under alla förhållanden. Kommunerna måste beakta att digitaliseringen inte når alla. Människorna ska ha rätt att vägra använda elektroniska tjänster.

På många orter har man engagerat äldre kamrathandledare i datateknik att som enda resurs handleda personer i samma ålder i att använda datateknik och elektroniska tjänster.

Alla kommuner bör erbjuda seniorerna datateknikundervisning. Det kräver såväl ekonomiska som personresurser. Frivilliga kan inte vara ansvariga för att det ges undervisning i nättjänster och de apparater som dessa kräver.

3. En välmående kommun satsar på pensionärsverksamhet och aktivering av seniorer

Det är viktigt att seniorerna förblir handlingskraftiga såväl andligt som fysiskt och att de är socialt aktiva. Kommunen bör erbjuda dem tillräckliga och vid behov målinriktade kollektivtrafiktjänster samt olika slags kultur- och motionstjänster till ett förmånligt pris.

Kommunerna kan inte ersätta de tiotusentals frivilliga kamrathandledare som finns i pensionärsorganisationernas lokalavdelningar. De utför redan nu ett utomordentligt viktigt arbete för att främja den åldrande befolkningens andliga och fysiska hälsa och sociala välfärd samt för att eliminera ensamhet.

Kommunerna bör främja pensionärsföreningarnas verksamhetsförutsättningar. Kommunen bör smidigt trygga de lokaler som behövs för verksamheten utan avgifter. Kommunernas offentliga lokaler bör öppnas för medborgarverksamhet.

4. En välmående kommun svarar för pensionstagarnas hjälpbehov och för att tjänster verkligen finns att tillgå

Servicesystemen är splittrade, krångliga och svåra att få grepp om. De motsvarar inte jämlikt och tydligt åldringarnas behov. Det råder ojämlikhet i tillgången och tillgängligheten till service beroende på var man bor.

Den utredning Inför morgondagen 2016 som Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO lät utföra visar att de bekymmer och problem som de äldre upplever både i dag och i framtiden är ekonomiska svårigheter, så som låga pensioner, ensamhet samt svag tillgång på social- och hälsovårdstjänster.

En åldrande kommuninvånare behöver ofta mycket och olika slags tjänster för att möjliggöra och upprätthålla hälsa och välfärd. Kommunen bör fästa uppmärksamhet vid tillgången på och tillgängligheten till hjälp och service. Närservicen bör utveckla så att man också svarar på de behov de som bor på glesbygden har och på att de får den hjälp de behöver så nära som möjligt och till ett skäligt pris. Till exempel kunde biblioteken fungera som seniorernas verkliga kulturbodar och mångtjänstenheter, inte bara som ett ställe där man kan låna böcker.

I och med sote-reformen flyttar sote-tjänsterna till landskapen. I denna tid av stora förändringar bör kommunerna trygga en god vardag för seniorerna. Kommunen bör försäkra sig om att kunskapen överförs från kommunen till landskapet och för egen del garantera att servicesystemet är rättvist och fungerande i den kommande reformen.

Regeringsprogrammet betonar hemvård som det primära och samtidigt minskar man institutionsvården för åldringar. Då blir behovet av tjänster nära människorna, och identifieringen av den åldrande befolkningens individuella behov och att svara på dem allt större.

I en välmående kommun följer man aktivt med den åldrande befolkningens välmående och hälsa samt tryggar att det finns en verklig tillgång till tjänsterna och att de är tillgängliga.

Kommunen bör se till att närståendevårdarna orkar och att det finns ett tillräckligt utbud av tjänster och stödformer till dem vid rätt tidpunkt. Bara då orkar närståendevårdarna med vardagen i sitt tunga arbete som närståendevårdare.

Närståendevårdarna stöds aktivt och närståendevården uppskattas.

5. I en välmående kommun är pensionstagaren en aktiv aktör, som man lyssnar till

Den åldrande befolkningen är en betydelsefull resurs i kommunen. Pensionstagarna fungerar som frivillig- och kamratstöd, också som vårdare av sina ålderstigna föräldrar och barnbarn. De är en resurs för arbetslivet och en betydande och hela tiden växande grupp konsumenter av kulturtjänster.

Kommunernas äldreråd har en mängd uppgifter och de bör ges en verklig möjlighet att påverka i kommunen. Det bör satsas på att trygga samarbetet mellan landskapet och äldreråden i kommunerna och informationsutbytet mellan dem. Kommunernas röst via landskapens äldreråd bör tryggas i landskapens fullmäktigeförsamlingar. Bara på det sättet kan man garantera att seniorernas röst hörs i beslutsfattandet i landskapen.

En förstärkning av seniorernas ställning kräver äkta delaktighet i diskussioner, påverkan och beslutsfattande. De kommunala äldrerådens roll är betydelsefull som främjare av seniormedborgarnas välfärd. Verksamhetsförutsättningarna för kommunernas äldreråd bör tryggas och deras verksamhet utvecklas vidare.

Påverka och rösta i kommunalvalet 9.4!

Förhandsröstning 29.3 – 4.4

Pensionstagarnas Centralförbund PCF är den bäst kända pensionärsorganisationen i Finland (TSN Gallups undersökning Inför framtiden 2016). Förbundet har nästan 85 000 medlemmar.

PCF tar aktivt upp missförhållanden och bekymmer i pensionstagarnas liv. PCFs mission – utöver intressebevakningen – är att erbjuda meningsfulla verksamhetsförutsättningar för omkring 332 regionala föreningar runt om i landet så att personer i pensionsåldern till fullo kan njuta av sina år efter arbetslivet, att eventuellt leva den bästa tiden i sitt liv.

”Fullt liv i gott sällskap – PCF”